

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 12C/58/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2218205050
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Bíróová
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2019:2218205050.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou JUDr. Evou Bíróovou v spore žalobkyne: W. M., I. XX.XX.XXXX, G. Z. G. XXX, zastúpenej advokátskou kanceláriou: Baník & Partners, s. r. o., Bratislava - mestská časť Ružinov, Košická 4984/46, proti žalovaným: 1/ L. M., I. XX.XX.XXXX, G. Z. G. K., H. XXXX/X, zastúpenému JUDr. Petrom Nyilfom, advokátom, Dunajská Streda, Alžbetínske nám. 328, a 2/ KOOOPERATIVA poisťovňa, a. s. Vienna Insurance Group, Bratislava, Štefanovičova 4, IČO 00 585 441, zastúpenému JUDr. Baltazárom Mucskom, advokátom, Bratislava, Vajnorská 55, o ochranu osobnosti a náhradu nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

- I. Žalovaní 1/ a 2/ sú povinní zaplatiť žalobkyňi náhradu nemajetkovej ujmy 15.000 eur, do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého žalovaného.
- II. Súd žalobkyňi priznáva voči žalovaným 1/ a 2/ nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

(1) Žalobkyňa sa žalobou zo dňa 19.11.2018 domáhala voči obom žalovaným náhrady nemajetkovej ujmy titulom ochrany osobnosti s poukazom na §§ 11, 13 Občianskeho zákonníka, a to vo forme peňažného plnenia v sume 15.000 eur a náhrady trov konania. Svoj nárok odôvodnila tým, že dňa 09.11.2016 v ranných hodinách došlo v katastri mesta Q. k zrážke medzi dodávkovým motorovým vozidlom vedeným vodičom M. N. a dodávkovým motorovým vozidlom vedeným vodičom V. M., pri ktorej utrpel syn žalobkyne (ako spolujazdec druhého vozidla) zranenia, ktorým po prevoze do nemocnice v ten deň podľahol. Rozsudkom Okresného súdu Q. bola schválená dohoda o vine a treste medzi prokurátorom a obvineným vodičom M. N., v znení ktorej bol obvinený uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia. Žalovaný 1/ je prevádzateľom motorového vozidla, ktorého prevádzkou došlo k zásahu do osobnostných práv. Pasívnu legitimáciu odôvodnila poukazom na to, že pokiaľ pri určení zodpovednej osoby za nemajetkovú ujmu sa analogicky použije ustanovenie § 420 ods. 2 Občianskeho zákonníka, nemožno vylúčiť analogické použitie § 427 a nasl. pri určení zodpovednej osoby za zásah proti osobnosti fyzickej osoby vyvolaný osobitnou povahou prevádzky dopravných prostriedkov. Je potrebné vychádzať z toho, že za majetkovú ujmu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla nutne zodpovedá aj prevádzateľ. Tu poukázala na rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 30Cdo 814/2003, 30Cdo 1627/2005, ...). Žalovaný 2/ bol v čase udalosti poisťiteľom žalovaného 1/ podľa zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. K jeho pasívnej legitimácii poukázala na rozsudok Súdneho dvora EÚ zo dňa 24.10.2013 sp. zn. C-22/2012. Nebohý poškodený bol jediným synom žalobkyne a tragická nehoda navždy zmenila jej dovtedajší život. Vzťahy v rodine žalobkyne boli medzi všetkými jej členmi harmonické a nadštandardné, tvorili fungujúce rodinné spoločenstvo s dobre vyvinutými sociálnymi a citovými väzbami. Do dopravnej nehody žalobkyňa žila s nebohým v spoločnej domácnosti, denne

sa stretávali a vzájomne si pomáhali. Žalobkyňa po tragédii prežíva opodstatnenú traumu, zúfalstvo, smútok, citovú ujmu, úzkosť z trvalej straty blízkej osoby a nemožnosti ďalšieho spoločného života. Strata blízkej osoby, najmä dieťaťa, je pre väčšinu ľudí tou najväčšou stratou, s akou sa môžu vo svojom živote stretnúť. Žalobkyňa navždy stratila možnosť viesť rodinný a súkromný život so svojim jediným synom, ktorý bol pre ňu oporou a životnou istotou. Jeho smrťou bola narušená celistvosť rodiny a ujma, ktorá bola stratou najbližšej osoby žalobkyni spôsobená, je nenapraviteľná, neodstrániteľná a trvalá.

V predmetnej veci došlo protiprávnym konaním tretej osoby k neoprávnenému a nezvratnému zásahu do práva na ochranu osobnosti žalobkyne, konkrétne do jej práva na súkromie a rodinný život, zahrňujúce právo na realizáciu a rozvíjanie rodinných vzťahov. Spôsobenie úmrtia člena rodiny je neoprávneným zásahom do súkromia členov rodiny a primeraným zadostučinením je tu náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch (odkaz na rozsudok NS ČR zo dňa 28.02.2005, sp. zn. 30Cdo 1678/2004). K situácii, že došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobkyne chráneného ustanovením § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je aj rodinný život a z objektívneho hľadiska je strata jedného z členov tohto spoločenstva celkom neodčiniteľnou ujmu stíhajúcou jeho zostávajúcich členov, je potom náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 ods. 2 primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu (odkaz na rozsudok NS ČR zo dňa 15.07.2005, sp. zn. 30Cdo 2951/2004). K zásahu do emocionálnej sféry fyzickej osoby spôsobenej protiprávnym konaním tretej osoby, ktorého následkom je úmrtie blízkej osoby, zakladá právo domáhať sa ochrany osobnosti. Realizácia ochrany je vo výlučnom záujme osôb, ktoré sú v takom úzkom vzťahu k postihnutej fyzickej osobe, že ochrana integrity jeho osobnosti aj po jeho smrti je ich osobným záujmom; ide o najbližších príbuzných, a to manžela a detí, ak ich niet, o rodičov (odkaz na uznesenie NS SR zo dňa 17.02.2011, sp. zn. 5Cdo 265/2009. Pri rozhodovaní o náhrade majetkovej ujmy má súd povinnosť prihliadnúť nielen na závažnosť vzniknutej ujmy, ale aj okolnosti, za ktorých k porušeniu práva na ochranu osobnosti došlo z hľadiska intenzity, trvania a rozsahu nepriaznivých následkov. Výška satisfakcie má odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti a musí byť proporcionálna vo vzťahu k následku. Nečakaným a tragickým úmrtím blízkej osoby žalobkyne nepochybne k tak závažnému zásahu do jej práv na ochranu osobnosti došlo. Žalobkyňa pociťuje a prežíva ujmu v osobnostnej sfére vzhľadom na povahu, intenzitu, trvanie a širší okruh pôsobenia nepriaznivého následku ako závažnú. Požadované finančné plnenie nevníma ako formu absolútnej satisfakcie, ale ako všeobecné gesto spravodlivosti a úcty k ľudskému životu.

(2) K žalobe žalobkyňa pripojila na podporu svojich tvrdení:

- rozsudok Okresného súdu Q. č. k. 9T/46/2017 zo dňa 10.05.2017 (právoplatný dňom 10.05.2017), ktorým bol M. N. uznaný za vinného, že dňa 09.11.2016 ako vodič dodávkového motorového vozidla neprispôobil rýchlosť jazdy stavu a povahe vozovky, svojim schopnostiam a poveternostným podmienkam, na rovnom úseku cesty sa dostal do šmyku, kde nezvládol riadenie, prešiel do protismeru a ľavou bočnou stranou svojho vozidla narazil do ľavej bočnej strany protiidúceho dodávkového vozidla, ktoré riadil V. M.. Následkom dopravnej nehody utrpel spolujazdec v druhom vozidle E. M. zranenia, ktorým po prevoze do nemocnice podľahol, ďalší dvaja spolujazdci obžalovaného utrpeli zranenia, jeden s dobou trvania práceneschopnosti 4 až 6 mesiacov a druhý ľahké zranenia bez trvania práceneschopnosti a liečenia;
- rodný list a úmrtný list E. M.;
- lustráciu vozidla vedeného obžalovaným pri hľadaní poisťovateľa;
- oznámenie škodovej udalosti žalovanému 2/ na formuláre poisťovne spísané žalovaným 1/ zo dňa 11.11.2016
- pripojila rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 24.10.2013 vo veci sp. zn. C - 22/12.

(3) K žalobe sa žalovaný 1/ vyjadril písomne podaním zo dňa 18.02.2019, v ktorom uviedol, že namieta svoju pasívnu legitímáciu v predmetnej veci s poukazom na to, že motorové vozidlo, ktorým dopravná nehoda bola spôsobená žalovaný 1/ vypožičal vodičovi na základe jeho žiadosti. Dopravnú nehodu spôsobil vodič M. N., jeho konaním došlo k neoprávnenému zásahu do osobnostných práv žalobkyne. Žalovaný 1/ bol v čase dopravnej nehody prevádzateľom motorového vozidla, ale nebol jeho vodičom a ani nebol prítomný pri dopravnej nehode, zodpovedným subjektom za neoprávnený zásah do osobnostných práv fyzickej osoby môže byť výlučne pôvodca zásahu, t. j. vodič, analogické použitie ustanovenia § 427 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy. Navrhol žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie vo vzťahu k nemu zamietnuť.

(4) Žalovaný 2/ sa k žalobe vyjadril písomne podaním zo dňa 31.01.2019 tým, že navrhol voči žalovanému 2/ žalobu zamietnuť. Namietol svoju pasívnu legitimitáciu v spore s tým, že odkaz žalobkyne na európsku judikatúru nie je možný, judikatúra sa opiera iba o smernice, pri ktorých prichádza do úvahy priama uplatniteľnosť len v rovine vertikálnej, teda vo vzťahu k štátnym orgánom. Poukázal na rozhodovacie prax najvyššej súdnej autority v SR, v znení ktorej nemožno s argumentáciou žalobkyne súhlasiť. Otázka pasívnej vecnej legitimitácie poisťovní nie je definitívne vyriešená. Zároveň vzniesol námietku premlčania s argumentáciou, že pokiaľ ide v prípade nemajetkovej ujmy o škodu na účely zákona o povinnom zmluvnom poistení, je potrebné k tomuto nároku potom ako ku škode pristúpiť a aplikovať ustanovenia Občianskeho zákonníka vo vzťahu k premlčaniu nároku na náhradu škody. Pokiaľ súd prijme záver, že nemajetkovú ujmu, resp. náhradu je možné subsumovať pod škodu pre účely zákona o PZP, jediný možný správny a logický záver je, že premlčanie bude v intenciách ostatných škôd nahrádzaných z povinného zmluvného poistenia hodnotené dvojročnou subjektívnou dobou a trojročnou, resp. 10-ročnou dobou objektívnou (tu odkázal žalovaný 2/ na R 16/2014 a rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 8Co/106/2018 zo dňa 29.06.2018), pričom za moment, kedy sa žalobkyňa dozvedela o tom, kto za škodu zodpovedá a v akej výške, treba považovať deň úmrtia poškodeného syna žalobkyne - 09.11.2016. K uplatnenej výške náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch uviedol, že je neprimerane vysoká. Nespochybnil, že došlo k zásahu do osobnostných práv žalobkyne, najmä práva na rodinný život, ale nie je možné zamieňať náhradu nemajetkovej ujmy za kompenzáciu nákladov na pokrytie jej majetkových potrieb, resp. nasledujúcich aktivít a nákladov. V tomto smere poukázal na rozhodnutie NS SR vo veci sp. zn. 3Cdo/228/2012 (v ktorej súd priznal manželovi a otcovi za smrť manželky a syna nemajetkovú ujmu vo výške 23.000 euro), v ktorom prípade išlo o smrť dvoch osôb a následné prerušenie citových väzieb. Zároveň uviedol, že pre priznanie výšky nemajetkovej ujmy majú byť rozhodujúce majetkové pomery žalovaného 1/ ako osoby, ktorá do práv zasiahla. Podaná žaloba neobsahuje podstatné skutkové tvrdenia pre uplatnený nárok, obmedzuje sa len na všeobecné a nič netvrdiace skutočnosti o fungovaní rodiny. V danej veci išlo o dospelého syna žalobkyne, ktorý viedol vlastný život, čo dedukuje skutočnosť, že rodinné väzby boli v porovnaní s maloletým dieťaťom oslabené.

(5) Replikou zo dňa 14.06.2019 žalobkyňa reagovala na písomné vyjadrenia žalovaných s tým, že prevádzkovateľ zodpovedá aj za nemajetkovú ujmu spôsobenú na chránených osobnostných právach fyzickej osoby rovnako ako zodpovednosť nesie fyzická osoba bezprostredne konajúca alebo právnická osoba, za ktorú fyzická osoba konala v rámci výkonu činnosti, ktorými bola poverená touto právnickou osobou v zmysle § 427 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Ustanovenie § 15 ods. 1 zákona o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla zakladá právo poškodeného uplatniť si svoj nárok priamo voči poisťovateľovi, ale aj voči prevádzkovateľovi vozidla. K otázke pasívnej legitimitácie poisťovne odkázala na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21Co/60/2015 zo dňa 31.03.2016 a uznesenie Ústavného súdu SR III. ÚS 646/2015 zo dňa 16.12.2015, ktorým odmietol sťažnosť poisťovne ako zjavne neopodstatnenú. Ďalej uviedla, že škodou pre účely zákona o PZP je aj nemajetková ujma spočívajúca v zásahu do osobnostných práv pozostalých obete dopravnej nehody spôsobenej prevádzkou motorového vozidla, ako to uviedol Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. 6MCdo/1/2016 zo dňa 31.07.2017 (R 61/2018). K námietke premlčania uviedla, že právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch sa premlčuje vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka. Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určuje súd a je predmetom jeho voľnej úvahy, pričom súd musí pri svojom rozhodovaní vychádzať z dvoch kritérií - 1. zo závažnosti vzniknutej ujmy a 2. z okolností, za ktorých k neoprávnenému zásahu do osobnosti došlo. Súd musí vychádzať z dostatočne zisteného skutkového stavu, len tak je možné účinne doceliť satisfakčnú funkciu priznanej náhrady nemajetkovej ujmy, ktorou sa sleduje primerané a zodpovedajúce vyváženie a zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy osobnosti postihnutej fyzickej osoby. Čo sa týka závažnosti vzniknutej ujmy, je daná mierou intenzity zásahu a časom trvania nepriaznivého následku. V prípade žalobkyne strata blízkej osoby spôsobila nenávratnú a trvalú deštrukciu medziľudských väzieb. Poukázala na to, že pôvodca zásahu preukázal absolútnu absenciu empatie a ľútosti, za svoje konanie sa doposiaľ neospravedlnil. K otázke skúmania majetkových pomerov žalovaného 1/ uviedla, že nemajetková ujma je krytá zákonným povinným zmluvným poistením a reálna možnosť uspokojenia priznaných nárokov je obmedzená iba limitom poisťného plnenia z jednej škodovej udalosti. Na následku nenesie usmrtený syn žalobkyne žiadnu mieru spoluviny. Výška priznanej nemajetkovej ujmy má odrážať všeobecne zdieľané predstavy o spravodlivosti a vychádzať z princípu proporcionality.

(6) Duplikou zo dňa 14.06.2019 žalovaný 1/ naďalej trval na nedostatku svojej pasívnej legitimitácie v spore. Nároky žalobkyne sa týkajú ochrany osobnostných práv, v zmysle § 16 Občianskeho

zákonníka sa zodpovedná osoba za predmetnú škodu, ako aj spôsob a rozsah náhrady tejto škody určí podľa ustanovení zákona o zodpovednosti za škodu, t. j. § 420 a nasl. Nárok na nemajetkovú ujmu uplatnený podľa § 13 ods. 2 však nie je nárokom na náhradu škody a možno ju uplatňovať mimo rámca inštitútu zodpovednosti za škodu. Základnou podmienkou uplatnenia tohto nároku za zásah do osobnostných práv je bezprostredná väzba medzi oprávnenou osobou a osobou povinnou.

(7) K namietanej pasívnej legitímácii žalovaného 2/:

Vnútroštátny orgán aplikácie práva sa má vždy usilovať o eurokonformný výklad vnútroštátneho práva, teda výklad v súlade s komunitárnym právom, aby sa tak zabezpečil reálny účinok príslušnej smernice bez ohľadu na to, či ustanovenia použité pri výklade majú alebo nemajú priamy účinok. Súd členského štátu môže prostredníctvom eurokonformnej interpretácie vyplniť medzery vnútroštátneho právneho predpisu samotnými ustanoveniami smernice. Súdny dvor Európskej únie (ESD) rozsudkom C-22/12 zo dňa 24. októbra 2013 (použiteľným aj na daný prípad) rozhodol, že ak vnútroštátne právo umožňuje rodinným príslušníkom obete dopravnej nehody požadovať náhradu utrpenej nemajetkovej ujmy, náhrada tejto ujmy musí byť krytá povinným poistením motorového vozidla. Súčasne ESD upozornil, že i keď nerozhoduje vnútroštátny spor, vnútroštátnemu súdu prináleží, aby rozhodol právnu vec v súlade s rozhodnutím súdneho dvora a týmto rozhodnutím sú rovnako viazané ostatné vnútroštátne súdne orgány, na ktoré bol podaný návrh s podobným problémom. Ujma na zdraví, ktorá musí byť podľa druhej smernice (Smernica rady 84/5/5 EHS z 30. decembra 1983) krytá, predstavuje akúkoľvek ujmu, ktorá bola spôsobená zásahom do osobnej integrity, čo zahŕňa tak fyzickú, ako aj psychickú traumu. Preto medzi škody, ktoré sa musia nahradiť v súlade s právom únie, patrí aj nemajetková ujma, ktorej náhradu na základe zodpovednosti poisteného za škodu upravuje vnútroštátne právo uplatniteľné v danom spore. Napokon ESD uviedol, že ochrana podľa prvej smernice (Smernica rady 72/166/5 EHS z 24. apríla 1972) platí pre akúkoľvek osobu, ktorá je podľa vnútroštátnych právnych predpisov upravujúcich zodpovednosť za škodu oprávnená na náhradu škody spôsobenej motorovými vozidlami. Pojem škoda je potrebné vykladať extenzívne v tom zmysle, že tento pojem zahŕňa aj náhradu nemajetkovej ujmy z titulu občianskoprávnej zodpovednosti za zásah do osobnostných práv tu poškodených spočívajúcich v zásahu do práva na súkromie a rodinný život spôsobenom pri prevádzke dopravných prostriedkov. Pokiaľ podľa súdnej praxe usmrtenie pri dopravnej nehode vyvoláva nielen občianskoprávnu zodpovednosť za škodu, ale aj občianskoprávnu zodpovednosť za neoprávnený zásah do osobnostných práv, musí byť aj táto zodpovednosť predmetom poistenia poistného krytia. To isté potom platí i pre usmrtenie pri dopravnej nehode, ako je to v danom prípade. Otázka zodpovednosti žalovaného 2/ za vzniknutú nemajetkovú ujmu je daná a už judikovaná aj Súdnym dvorom EÚ. S použitím eurokonformného výkladu pojmov „náhrada škody, škoda na zdraví“ sa v rámci náhrady škody odškodňuje aj nemajetková ujma spôsobená pozostalým po obeti (a teda aj matke, ako je to v danom prípade) dopravnej nehody, ktorú v širšom ponímaní treba považovať za škodu na zdraví. Náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch ako jedna z foriem satisfakcie za neoprávnený zásah do života a zdravia fyzickej osoby patrí medzi nároky kryté poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle ustanovenia § 4 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. a povinné poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla má pokrývať aj náhradu nemajetkovej ujmy spôsobenej blízkym osobám obetí usmrtených pri dopravnej nehode. (v znení uznesenia Krajského súdu v Trnave č. k. č. k. 25Co/617/2015-235 zo dňa 06.06.2016)

(8) K namietanej pasívnej legitímácii žalovaného 1/:

Žalovaný 1/ je držiteľom (a prevádzkovateľom) vozidla, ktorým bola spôsobená smrť syna žalovanej. Rovnako, ako v prípade zamestnávateľa (keď spôsobí dopravnú nehodu zamestnanec), ktorému patrí predmetné vozidlo (v znení rozhodnutí Okresného súdu Prievidza č. k. 17C/9/2015 zo dňa 12.12.2016 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 6Co/288/2017 zo dňa 08.06.2018), svedčí pasívna legitímácia aj držiteľovi tohto vozidla. Vodič E. N. použil motorové vozidlo prevádzkovateľa, ktorým bol žalovaný 1/, žalovaný 1/ zodpovedá v zmysle § 427 OZ na základe objektívnej zodpovednosti, ako prevádzkovateľ motorového vozidla, ktorého prevádzkou bolo zasiahnuté do práv iných osôb. V danom prípade je nepochybná i príčinná súvislosť medzi prevádzkou motorového vozidla a vznikom škody. (odkaz na rozsudok Krajského súdu v Trnave č. k. 23Co/251/2018 zo dňa 22.07.2019)

(9) K námietke premlčania nároku:

Právo žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch má, na rozdiel od iných prostriedkov ochrany osobnosti, majetkový charakter; ide o peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy v podobe sankcie. Ide o peňažný nárok (reparačný nárok), ktorý tak isto ako iné obdobné práva na peňažnú satisfakciu,

ktorých základom je nemajetková rovina (napr. právo na bolestné, sťaženie spoločenského uplatnenia či náhradu nemajetkovej ujmy podľa § 444 ods. 3 Občianskeho zákonníka <<http://zakony.judikaty.info/predpis/zakon-40/1964>>), podlieha režimu premlčania. Súd v danej veci uzavrel, že právo na peňažné zadostučinenie sa premlčuje, a to vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe, ktorá začína plynúť odo dňa, kedy tento nárok mohol byť uplatnený prvýkrát. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako jeden z relatívne samostatných prostriedkov ochrany osobnosti fyzickej osoby, je právom majetkovej povahy, ktoré sa premlčuje. Toto právo, hoci je jedným z prostriedkov zabezpečenia osobných (osobnostných) práv, ktoré režimu premlčania nepodliehajú, sa svojou povahou zreteľne odlišuje od týchto osobných (osobnostných) práv. (v znení uznesenia NS SR sp. zn. 5Cdo/278/2007 zo dňa 25.09.2008 a rozsudku Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3Co/62/2006 zo dňa 26.06.2007)

(10) S poukazom na uvedené súd uzavrel, že v danom spore sú pasívne legitimovaní žalovaní tak, ako boli označení žalobkyňou a nárok uplatnený žalobou (v trojročnej premlčacej lehote) premlčaný nie je. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne, svedkov a oboznámením sa s predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav veci:

(11) Dňa 09.11.2016 došlo k dopravnej nehode, pri ktorej v dôsledku nehodou spôsobených zranení zomrel syn žalobkyne. Vozidlo zn. Fiat Ducato, ktorým bola nehoda spôsobená, riadil M. N.. Vodič predmetného vozidla bol v trestnom konaní rozsudkom Okresného súdu Q. uznaný vinným zo spáchania prečinu usmrtenia v jednočinnom súbehu s prečinom ublíženia na zdraví a za to bol odsúdený k podmienenému trestu odňatia slobody a k trestu zákazu činnosti. Zároveň bol zaviazaný zaplatiť žalobkyňi ako poškodenej škodu vo výške 1.231,50 eur. Na vozidlo zn. Fiat Ducato bolo zriadené poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u žalovaného 2/ zmluvou č. 6587176693.

(12) Žalobkyňa vo svojej výpovedi uviedla, že so svojim nebohým synom mali veľmi dobré vzťahy, žila pre neho a on pre ňu, bol jej prvorodeným dieťaťom a veľmi jej pomáhal, najmä potom, keď jej manžel v roku XXXX zomrel. Nebohý syn dochádzal do práce do O., pracoval tam asi dva roky, pripravovala mu stravu, on medzitým varil pre ňu kávu. Stále pre neho zapaluje sviečky, má vystavené fotky, modlí sa k nemu, aj do telefónu mu naďalej píše správy, hoci si je vedomá, že neodpíše. Veľmi jej chýba. Vykonyval práce okolo domu, finančne jej vypomáhal, vždy v piatok prišiel s peniazmi. Platil plyn, elektrinu, dával jej peniaze na nákup. Žalobkyňa má ešte dve, rozvedené dcéry, ktoré tiež aj s tromi vnúčatami bývajú u nej. Nebohý syn nebol ženatý, nemal deti, žil so žalobkyňou v spoločnej domácnosti, do práce odchádzal v pondelok a vrátil sa v piatok, boli spolu celý víkend a ak nemusel ísť do práce, bol doma stále, nikde nechodieval, čas trávil doma. O dopravnej nehode sa dozvedela telefonicky, so svojim bratom odišla do nemocnice do Q., kde sa dozvedela, že syn zomrel. Vodič, ktorý spôsobil nehodu, sa ozval písomne, že za ňou príde, keď sa bude mať lepšie, žalobkyňa však osobné stretnutie odmietla.

(13) Svedok M. N. vo svojej výpovedi uviedol, že žalobkyňu po nehode kontaktoval listom, že sa s ňou chce stretnúť, ale ona odmietla. Vyjadril sa, že je mu veľmi ľúto, čo sa stalo, je to preňho veľmi nepríjemná, zlá situácia. V prípade, že by si žalobkyňa uplatňovala škodu vo voči nemu, nebol by schopný ju zaplatiť. V čase dopravnej nehody bol zamestnaný u žalovaného 1/ na základe dohody, vtedy, keď došlo k nehode, išli do práce.

(14) Svedok V. M., vodič vozidla, v ktorom sa v čase dopravnej nehody viezol nebohý syn žalobkyne, vypovedal, že nebohým pracovali spolu asi jeden rok a poznal ho iba z pracovnej stránky. Vedel o ňom, že žil s mamou a so sestrou, bližšie sa k ich rodinnej citovej väzbe svedok vyjadril nevedel. O domácnosti nebohého nevedel nič.

(15) Svedkyňa V. M., sestra žalobkyne, vo svojej výpovedi uviedla, že so žalobkyňou bývajú dvojdome. Nebohý syn žalobkyne bol veľmi dobrý chlap, vo všetkom svojej matke, ale aj svedkyňi pomáhal, bol oporou žalobkyne, pomáhal vo všetkom okolo domu a aj finančne. Od času, keď zomrel, žalobkyňa je stále chorá. Po nehode žalobkyňa dostávala istý čas injekcie, často ju vídava uplakanú, vídava ju aj cez okno v obývačke ako plače pri jeho fotke, bol pre ňu všetko. Dcéry zvyknú byť na žalobkyňu aj hrubé, čo by syn nikdy nedovolil. Syn žalobkyňi pomáhal aj finančne, najmä na výdavkoch za elektrinu a plyn, poskytoval žalobkyňi peniaze aj na živobytie. V súčasnosti je žalobkyňa na tom po finančnej stránke veľmi zle. So synom viedli spoločnú domácnosť, od piatku do nedele trávili čas doma, syn nechodil nikde.

(16) Žalobkyňa vo svojom konečnom návrhu poukázala na to, že konaním svedka N., zamestnanca žalovaného 1/, došlo k zásahu objektívne spôsobilému porušiť alebo ohroziť jej osobnostné práva, a to právo na súkromie a rodinný život. Ide o zásah nepochybne protiprávneho charakteru. Neoprávnený zásah sa premietol aj do psychickej sféry zdravotného stavu žalobkyne, ktorá celú udalosť prežíva stále veľmi intenzívne, ujma jej spôsobená je nenapraviteľná. Žalobkyňa s nebohým synom žili viac ako 41 rokov v spoločnej domácnosti, boli v dennom kontakte, vzájomne si pomáhali a finančne sa podporovali. Poukázala na výpoveď svojej sestry, ktorou boli preukázané pevné citové väzby a harmonický a blízky vzťah rodinných príslušníkov. Požadované finančné plnenie je spravodlivou satisfakciou, keďže vzniknutá ujma je trvalá a nenapraviteľná a žalobkyňu bude sprevádzať po celý jej život, vzájomný vzťah žalobkyne a nebohého syna bol intenzívny a navyše bola od svojho syna aj hmotne závislá. Naopak, dopad do duševnej sféry škodcu nebol preukázaný, žalobkyňa v trestnom konaní uložený trest nevníma ako určité zadostučinenie a pritom jej nebohý syn nenesie na samotnom následku žiadnu mieru spoluviny. Čo sa týka výšky požadovanej náhrady, zámerom žalobkyne nie je sa obohatiť ani žalovaných finančne poškodiť. Poukázala na rozhodovacia prax súdov v skutkovo a právne obdobných veciach.

(17) Žalovaný 1/ v konečnom návrhu opätovne namietol svoju pasívnu legitímáciu s tým, že medzi žalovaným 1/ a svedkom N. nebol žiadny pracovnoprávny vzťah, žalovaný 1/ svedkovi vozidlo vypožičiaval. Zároveň opätovne uviedol, že nárok považuje za premlčaný. Nárok považuje za neprimeraný. V rámci dokazovania bolo preukázané, že v čase dopravnej nehody žalobkyňa dlhší čas bývala v spoločnej domácnosti s nebohým synom aj s dvoma dcérami a žalobkyňa tak nebola odkázaná výlučne len na pomoc svojho syna.

(18) Podľa § 4 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov poistenie zodpovednosti sa vzťahuje na každého, kto zodpovedá za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla uvedeného v poisťovnej zmluve. Podľa ods. 2 písm. a/ poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené preukázané nároky na náhradu škody na zdraví a nákladov pri usmrtení. Podľa ods. 4 poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak. Podľa § 15 ods. 1 tohto zákona náhradu škody uhradza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

(19) Podľa čl. 1 ods. 2 Smernice EP a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009 o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o kontrole plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti „poškodený“ znamená akúkoľvek osobu oprávnenú na náhradu, pokiaľ ide o akúkoľvek škodu spôsobenú motorovými vozidlami. Podľa čl. 3 prvý pododsek smernice každý členský štát prijme v súlade s článkom 5 všetky vhodné opatrenia, aby zabezpečil, že zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na jeho území je pokrytá poistením. Rozsah krytia zodpovednosti a podmienky tohto krytia sa určia na základe (určených) opatrení. Podľa čl. 3 štvrtý pododsek smernice poistenie uvedené v prvom pododseku povinne pokrýva škodu na majetku, ako aj ujmy na zdraví.

(20) Podľa § 11 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb. v platnom znení - OZ) fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Podľa § 13 ods. 1 OZ fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie. Podľa ods. 2 pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch. Podľa ods. 3 výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

(21) Podľa § 116 OZ blízkou osobou je príbuzný v priamom rade, súrodenec a manžel; iné osoby v pomere rodinnom alebo obdobnom sa pokladajú za osoby sebe navzájom blízke, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá dôvodne pociťovala ako vlastnú ujmu.

(22)) Žalobkyňa si uplatnila nárok titulom nemajetkovej ujmy v zmysle podľa § 11 a nasl. OZ. Predmetom ochrany je osobnosť fyzickej osoby v jej celistvosti, čiastkové osobnostné práva sú preto chránené len v rámci celkovej ochrany osobnosti a výpočet jednotlivých čiastkových osobnostných práv v § 11, ktoré vytvárajú jednotné, základné osobnostné práva, je len demonštratívny. Finančné zadosťučinenie za neoprávnený zásah do práva na ochranu osobnosti je možné priznať, ak nebude postačujúce morálne zadosťučinenie a ak došlo k zníženiu dôstojnosti fyzickej osoby, či jej vážnosti v spoločnosti v značnej miere. Základnými predpokladmi pre vznik práva na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 2 a 3 OZ je protiprávny zásah do osobnostných práv fyzickej osoby, zníženie dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby v značnej miere a príčinná súvislosť medzi protiprávnym zásahom do osobnostnej sféry a znížením najmä dôstojnosti a vážnosti fyzickej osoby v spoločnosti. Súd pri úvahe o primeranosti požadovanej satisfakcie musí predovšetkým vychádzať z celkovej povahy, ale i z jednotlivých okolností konkrétneho prípadu (musí prihliadnúť k intenzite, povahe, spôsobu neoprávneného zásahu, charakteru a rozsahu zasiahnutej hodnoty osobnosti, trvanie nemajetkovej ujmy, k dopadu a dôsledkom, ktoré vznikli a pod.). Podmienkou priznania náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je vždy - v závislosti na individuálnych okolnostiach daného prípadu - existencia závažnej ujmy. Závažnosť ujmy treba posudzovať aj vzhľadom na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo, nie sú rozhodujúce subjektívne pocity, ale objektívne hľadisko, teda to, či by predmetnú ujmu takto v danom mieste a čase vnímala aj každá iná fyzická osoba. Účelom práva na peňažné zadosťučinenie v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou, čím plní funkciu reparačnú, rovnako ako je to pri náhrade škody. Žalovaný 1/ a 2/ majú postavenie samostatných spoločníkov a nevzniká medzi nimi pasívna solidarita, jedným rozhodnutím môže byť každý z nich zaviazaný na splnenie celého dluhu veriteľovi a vo výroku rozhodnutia musí byť vymedzený ich vzájomný vzťah (plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého). Súd sa musí vysporiadať so všetkými skutočnosťami, ktoré ho viedli k priznaniu peňažného zadosťučinenia a musí zdôvodniť, do akej miery došlo k zníženiu dôstojnosti a vážnosti v spoločnosti a musí sa vysporiadať so všetkými skutočnosťami, ktoré musia slúžiť ako podklad k rozhodnutiu o výške náhrady nemajetkovej ujmy. Hodnota ľudského života a zdravia je nevyčísliteľná, tu je možné iba poskytnúť určitú satisfakciu, ktorá sčasti dokáže zmierniť vzniknutú nemajetkovú ujmu. Pri rozhodovaní o výške peňažnej náhrady (keď právna úprava neposkytuje súdom presné vodítka pre jej vyčíslenie) je potrebné prihliadať na judikatúrou ustálené kritéria pre jej určenie. Okolnosti, ktoré je potrebné preskúmať na strane poškodeného môžu byť podľa rozvíjajúcej sa doktríny najmä intenzita vzťahu medzi žalobcami navzájom, vek poškodeného, otázka hmotnej závislosti medzi žalobcami, prípadne poskytnutie inej satisfakcie. Okolnosti na strane osoby zodpovednej sú postoj žalovaného (ľútosť, náhrada škody, ospravedlnenie, ...), dopad udalosti do duševnej sféry pôvodcu - fyzickej osoby, jeho majetkové pomery a miera zavinenia, event. miera spoluzavinenia poškodeného. Pri určení výšky peňažnej náhrady je nutné použiť aj princíp proporcionality (zohľadnenie súm priznaných v iných porovnateľných konaniach, rozhodovacia prax vyšších súdov v skutkovo podobných veciach).

(23) Vzhľadom na vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia mal súd za preukázané, že syn žalobkyne utrpel pri dopravnej nehode, spôsobenej vozidlom žalovaného 1/ a vedeného jeho zamestnancom (tu súd poukazuje na to, že žalovaný 1/ pri svedeckej výpovedi M. N. ponechal bez akéhokoľvek povšimnutia vyjadrenie svedka o tom, že je zamestnancom žalovaného 1/ a išli práve do práce, pričom obe strany dostali priestor na polozenie doplňujúcich otázok svedkovi, ktorými toto vyjadrenie mohlo byť uvedené na správnu mieru), ktorý mal v čase predmetnej nehody uzavretú poisťovnú zmluvu so žalovaným 2/ o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, tak vážne zranenia, ktorým podľahol. Žalobkyňa ako matka bola na svojho nebohého syna preukázateľne silne citovo viazaná, a jeho nečakanou smrťou jej (v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti) bola spôsobená nenapraviteľná ujma na zdraví v psychickej sfére. V dôsledku tejto udalosti nemôže byť nebohý syn pre svoju matku v budúcnosti jej oporou a životnou istotou, pretrhla sa väzba založená vo vzájomnej citovej spätosti, synovskej láske a spolupatričnosti. Tým súd uzavrel, že je tu nárok žalobkyne na jej odškodnenie titulom nemajetkovej ujmy v peniazoch z dôvodu vážneho nenávratného zásahu do jej osobnej integrity - života a zdravia. Svedeckou výpoveďou sestry žalobkyne bola súdu preukázaná veľmi silná citová väzba syna a žalobkyne. Neoprávneným zásahom do práva na ochranu osobnosti žalobkyne vznikla trvalá a neodstrániteľná ujma. Žalovaný 1/ a najmä vodič vozidla síce znášajú bremeno zodpovednosti, preukázateľne sa s poškodenou nekontaktovali dostatočným spôsobom a neprejavili účinnú ľútosť (aj keď možno nie z ľahostajnosti, ale z obáv zo stretnutia).

(24) Žalovaný 1/ ako majiteľ vozidla nesie zodpovednosť za dopravnú nehodu, ktorou vznikol žalobkyni nárok na nemajetkovú ujmu. Povinnosť plniť žalobkyni tu má však tiež poisťovňa, keďže žalovaný 1/ si voči poisťovni plnil svoje povinnosti a platila riadne poistné, na žiadanú škodu finančné prostriedky nemá. Tu sa práve prezentuje zmysel povinného poistenia, aby zodpovedný poistník nemusel znášať napriek plateniu poistného náhradu škody. Ak by náhrada nemajetkovej ujmy nemala byť predmetom poistného krytia, mohlo by to znamenať majetkové riziko zodpovedných subjektov a neistotu, či bude skutočne náhrada oprávneným poskytnutá. Povinnosť oboch žalovaných nevyplýva z rovnakého právneho titulu, kým povinnosť žalovaného 1/ je vzťahom priamym, zodpovednostným, povinnosť žalovaného 2/ vyvstala až zo vzťahu sekundárneho, poistného - medzi žalovaným 1/ a žalovaným 2/, čo však nebráni tomu, aby jedným rozhodnutím bol každý z nich zaviazaný na splnenie celej povinnosti žalobcom. Majú síce postavenie samostatných spoločníkov, vzájomne však ich vzťah je taký, že v tom rozsahu, v akom splní svoju peňažnú povinnosť jeden z nich, zaniká v tomto rozsahu dlh a tým aj povinnosť druhého.

(25) Výšku náhrady nemajetkovej ujmy určuje súd, pričom výška peňažného zadosťučinenia musí byť primeraná, avšak je predmetom voľnej úvahy súdu. Súd pri svojom rozhodovaní musí vychádzať z dvoch kritérií - a to závažnosti vzniknutej ujmy, pričom sa predpokladá, že čím je závažnejšia táto ujma, čo do svojho rozsahu trvania dôsledkov a pod., tým vyššia bude aj jej náhrada v peniazoch a z okolností, ku ktorým došlo k neoprávnenému zásahu do osobnosti fyzickej osoby. Súd preto musí v každom prípade vychádzať z dostatočne zisteného skutkového stavu, pretože len tak je možné docieľiť satisfakčnú funkciu priznanej náhrady nemateriálnej ujmy v peniazoch, ktorou sa sleduje primerané a zodpovedajúce vyváženie a zmiernenie vzniknutej nemajetkovej ujmy osobnosti postihnutej fyzickej osoby. Je potrebné zohľadniť i otázku samotného účelu náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá v rámci primeraného zadosťučinenia konania o ochranu osobnosti sleduje predovšetkým funkciu satisfakčnú, pretože rozsah vzniknutej nemajetkovej ujmy nie je možné exaktne kvantifikovať a vyčíslieť, nemajetková ujma, ktorá vznikla porušením osobnostných práv sa vo všeobecnom slova zmysle ani odškodniť nedá. Je možné za ňu len poskytnúť zadosťučinenie (satisfakciu).

(26) Súd pri určení výšky náhrady nemajetkovej ujmy v prípade žalobkyne vychádzal z toho, že žalobkyňa bola silne citovo viazaná práve na svojho nebohého syna, pri ňom zažívala emočne plný a spokojný život, v neho vkladala svoju dôveru, že bude opatrená a nebude strádať. Žalobkyni sa od základov zmenil život, prišla o radosť, ktorú mohla so svojím synom prežívať, o rodinu a jej celistvosť, o súkromie, a nakoniec aj o radosť zo života, ktorý (život) bude navždy poznačený práve dôsledkami dopravnej nehody. Súd pri rozhodnutí o výške odškodnenia prihliadol na tieto uvádzané okolnosti. Ľudský život predstavuje najväčšiu hodnotu v spoločnosti a žalobkyňa stratila možnosť prežiť život s blízkou a milovanou osobou, rozvíjať s ňou svoje vzájomné vzťahy, čo sa negatívne prejavilo vo všetkých oblastiach jej života a v podstate v strate schopnosti radosť sa a prežívať šťastie. Vodiacími parametrami proporcionálne spravodlivého zadosťučinenia je atribút primeranosti, ktorý je rozhodujúcim kritériom priznávania odškodnenia, aby bol dosiahnutý účel kompenzácie. Pokiaľ má náprava kompenzačný charakter, jej výška nemusí byť rovnaká, akú by priznal v porovnateľných prípadoch súd, nesmie však byť zjavne neprimeraná okolnostiam prípadu, pričom pri posudzovaní tejto primeranosti je potrebné zohľadňovať aj životnú úroveň v danej krajine, a tiež to, či priznaná suma nevybočuje z právnej tradície v danej krajine, aj to, ako rýchlo sa jej sťažovateľ domohol. Výška peňažnej satisfakcie však na druhej strane nesmie byť prostriedkom bezdôvodného obohatenia a pôsobiť na škodcu likvidačne. Rozhodujúcim je preto zvažovanie individuálnych okolností prípadu. Závažnosť zásahu do osobnostných práv žalobkyne je toho najvyššieho stupňa, smrť syna je neodstrániteľný následok, ktorý možno iba mierniť, avšak tento negatívny zásah akýmkoľvek rozhodnutím súdu nemôže byť nahradený. Pri určení výšky náhrady súd tiež prihliadol aj na už priznané výšky náhrad nemajetkovej škody podľa ustanovení o ochrane osobnosti v obdobných sporoch.

(27) Všeobecné súdy musia zohľadňovať svoju vlastnú rozhodovaciu činnosť, a teda v súlade s princípom rovnosti rozhodovať v porovnateľných veciach rovnako a v ich judikatúre by tak mal existovať vzťah priamej úmernosti medzi závažnosťou ujmy a výškou priznanej náhrady. Tu príkladmo možno uviesť, že rozsudkom Okresného súdu Trnava z 05.12.2015, č. k. 8C/55/2014-163 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 23Co/156/2016 z 07.08.2017 bola priznaná náhrada nemajetkovej ujmy vo výške 10.000 eur za smrť manželky žalobcu v dôsledku protiprávneho úkonu zodpovedného subjektu (fyzickej osoby), spočívajúceho v porušení pravidiel cestnej premávky, rozsudkom Okresného súdu Trnava č. k.21C/279/2016-116 z 10.07.2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/299/2018 súd priznal náhradu nemajetkovej ujmy žalobkyni

v sume 15.000 eur a plnoletým deťom, žijúcim so zomrelým v spoločnej domácnosti po 12.000 eur a 13.000 eur za smrť 50-ročného manžela, ktorý ako spolujazdec, utrpel pri nehode smrteľné zranenia. Z rozsudku Okresného súdu Trnava č. k. 11C/496/2015-225 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 25Co/258/2016 z 29.03.2017 vyplýva povinnosť žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 15.000 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá vznikla v dôsledku úmrtia manžela žalobkyne dopravnou nehodou. Rozsudkom Okresného súdu Trnava z 15.04.2015 č. k. 37C/358/2013-203 v spojení s rozhodnutím Krajského súdu v Trnave, sp. zn. 26Co/724/2015 z 31.10.2017 bola uložená povinnosť zaplatiť žalobcom 1), 2) (v čase nehody dospelým synom zomrelého) každému po 10.000 eur, žalobcom v 3), 4) rodičom zomrelého každému po 3.000 eur.

(28) Žalobkyňa si uplatnila peňažnú náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 15.000 eur. Nepeňažné zadosťučinenie v danom prípade by nebolo podľa súdu dostačujúce. Okrem psychickej bolesti je žalobkyňa zasiahnutá stratou osoby, ktorá bola jej oporou, matka stratila osobu, s ktorou trávila veľa času, pričom uvedené chvíle jej už nebudú nahradené. Náhle úmrtie bolo a je pre žalobkyňu mimoriadne traumatizujúce, utrpela ťažkú citovú ujmu, ktorá stále pretrváva. Námietka žalovaných o neprimerane výške uplatnenej náhrady nemajetkovej ujmy bola nedôvodná, podľa názoru súdu bola preukázaná jej adekvátnosť (ktorá vo výške 15.000 eur nepochybne nemôže byť náhradou za život, ale slúži len na zmiernenie následkov vzniknutej ujmy) a pre žalovaného 2/ nie je likvidačná. Predstavuje základné štandardné kompenzovanie zmiernenia ujmy žalobkyne v prípade, kedy navrátenie do pôvodného stavu neprichádza do úvahy. Takáto náhrada nemajetkovej ujmy v zmysle zásad slušnosti a naplnenia požiadavky morálnej spravdnosti, ktorá je predovšetkým požiadavkou spravodlivosti, je spôsobilá naplniť reštitučnú podstatu kompenzácie.

(29) Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

(30) Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa ods. 2 ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

(31) Súd žalobkyni ako úspešnej strane sporu priznal nárok na náhradu trov voči žalovaným v plnom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Trnave cestou tunajšieho súdu. V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 ods. 1 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP). Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z. (Exekučný poriadok)